

بررسی پیامدهای شیوع ویروس کرونا بر بخش کشاورزی

معاون اول رئیس جمهور با اشاره به هشدار فائو در مورد تأثیر بیماری کووید ۱۹ بر امنیت غذایی از وزارت جهاد کشاورزی خواسته تولید و کشت محصولات را با تمام ظرفیت انجام دهد و تأکید کرد: «باید بر این موضوع تمرکز کنیم که تمام نیازهای کشور را در داخل تأمین کنیم».

به گزارش صنعت غذا و کشاورزی (اگرو فود نیوز)، به نقل از پایگاه اطلاع رسانی وزارت جهاد کشاورزی، سایه ویروس کرونا بر اقتصاد جهان سنگینی می‌کند و رکود اقتصادی مهم‌ترین بیمی است که فکر دولتمردان در سراسر جهان را به خود مشغول کرده است. ایران از این قاعده مستثنی نیست. وضعیت تحریم اقتصادی هم که بر آن افزوده شود، تصور اقتصادی که هم درگیر رکود است و هم درگیر تورمی که به‌ویژه بر بخش فرودست جامعه تحمیل می‌شود، دور از ذهن نیست. اندک نفتی که فروخته می‌شد، حالا در میانه بحران کرونا با قیمتی بسیار نازل به فروش می‌رسد. بنابراین تکیه بر آن، تصمیم عاقلانه‌ای نیست و چشم‌ها به بخش غیرنفتی اقتصاد دوخته خواهد شد. بخش کشاورزی یکی از مهم‌ترین بخش‌هایی است که کشور می‌تواند بر آن تکیه کند و در سال گذشته رشد ۸.۶ درصدی را برای کشور به ارمغان آورده است، اما فشاری که از ناحیه کرونا بر بخش کشاورزی تحمیل شده هم، کم نیست. در این میان اما نگرانی‌های جدی درباره وضعیت کشاورزی در سطح جهان وجود

دارد. سازمان خواروبار و کشاورزی سازمان ملل متحد (فائو) در آخرین گزارش خود هشدار داده که تأثیرات کامل بیماری کووید-۱۹ بر امنیت غذایی و سیستم‌های غذایی و کشاورزی کماکان در حال آشکار شدن است و شیوع آن، می‌تواند تأثیرات منفی قابل‌توجهی بر تمامی افراد دخیل در سراسر زنجیره تأمین غذا داشته باشد. این هشدار آنقدر جدی بود که اسحاق جهانگیری معاون اول رئیس‌جمهور در مراسم معارفه وزیر جدید جهاد کشاورزی به این هشدار اشاره کرده و گفته: «این روزها حرف‌های مهمی در خصوص غذا زده می‌شود و سازمان‌های بین‌المللی پیش‌بینی‌هایی درباره کالاهای غذایی دارند که سخنان ساده‌ای نیست و وزارت جهاد کشاورزی باید این مباحث را به موضوع اصلی خود تبدیل کند و ضمن توجه به تاب‌آوری اقتصادی و اجتماعی باید به گسترش تولید و توسعه کشور نیز فکر کنیم.» معاون اول رئیس‌جمهور از وزارت جهاد کشاورزی خواسته تولید و کشت محصولات را با تمام ظرفیت انجام دهد و تصور کند که قرار است اتفاقی در دنیا رخ دهد. جهانگیری گفته: «باید بر این موضوع تمرکز کنیم که تمام نیازهای کشور را در داخل تأمین کنیم. اگرچه ممکن است مشکلی در سطح بین‌الملل پیش نیاید، اما لازم است که پیش‌بینی‌ها و برنامه‌ریزی‌های لازم را در نظر بگیریم.»

ویروس کرونا می‌تواند زنجیره تأمین غذا را مختل کند

فائو در گزارش خود نوشته: «در شرایطی که مواد غذایی کافی برای تغذیه تمامی افراد وجود دارد و دلیلی جهت احتکار مواد غذایی وجود ندارد، شیوع بیماری کووید-۱۹ به‌صورت بالقوه می‌تواند زنجیره‌های حیاتی تأمین مواد غذایی را هم‌ما بین کشورها و هم‌درون کشورها - بین مناطق روستایی و شهری - به شکل‌شدیدی مختل کند. طبق این گزارش، اعمال محدودیت بر واردات و صادرات می‌تواند چالش‌هایی را برای حمل‌ونقل مواد غذایی و دسترسی به واحدهای فرآوری مواد غذایی و همچنین بازارهای مواد غذایی ایجاد کند. در این شرایط، هم تولیدکنندگان و هم مصرف‌کنندگان تأثیرات این اختلال را تجربه خواهند کرد و نهایتاً این مسئله می‌تواند به کاهش درآمد کشاورزان، ناپایداری قیمت‌های مواد غذایی و کمبود موقتی مواد غذایی بیانجامد.»

کرونا، تهدید جدی برای امنیت غذایی جهان

براساس گزارش فائو، این وضعیت احتمالاً تأثیرات منفی قابل توجهی خصوصاً بر گروه‌های آسیب‌پذیر خواهد داشت، گروه‌هایی همچون کارگران

غیر رسمی، جمعیت‌های آسیب‌پذیر شهری و دیگر گروه‌هایی که برای تأمین نیازهای غذایی خود تا حد زیادی به بازار متکی هستند. کاهش یا از دست دادن درآمد به همراه قیمت‌های ناپایدار می‌تواند تأثیراتی جدی بر (وضعیت حاد) امنیت غذایی و سطح سوء تغذیه این جمعیت‌ها داشته باشد.

فائو پیش‌بینی کرده مجموع تأثیرات فوق می‌تواند به صورت بالقوه خانوارهای آسیب‌پذیر را به سوی اتخاذ سازوکارهایی سوق دهد که تأثیراتی ماندگار بر حیات و معیشت آن‌ها خواهد داشت، سازوکارهایی همچون کاهش شمار وعده‌های غذایی، افزایش نرخ ترک تحصیل، کاهش امکانات در دسترس برای پوشش هزینه‌های مرتبط با سلامت و پزشکی، خشونت‌های جنسیتی، فروش ابزارآلات تولیدی (کار و پیشه) و غیره.

در این شرایط، فائو برنامه‌های جاری خود در کشورهای مختلف را که متمرکز بر تقویت تاب‌آوری و ارائه کمک‌های بشردوستانه هستند را بازبینی و تأثیرات بالقوه این ویروس را تحلیل کرده است تا از تداوم حمایت‌ها از آسیب‌پذیرترین گروه‌ها و اتخاذ اقدامات پیشگیرانه برای رسیدگی به تأثیرات ثانویه این ویروس اطمینان حاصل کند.

بر این اساس، فائو تلاش دارد تا در مناطقی که از پیش شاهد نیازهای زیادی بوده‌اند، فرآیند تأمین کمک‌های ضروری را همچنان برقرار نگه داشته و در عین حال بتواند نیازهای جدید ناشی از تأثیرات ویروس کرونا را تأمین کند.

جها‌نگیری: باید تمام نیازهای کشور را در داخل تأمین کنیم

با وجود تمام مواردی که فائو در گزارش خود بر آن اشاره کرده، مشخص نیست که تا چه اندازه‌ای همکاری در سطح جهان برای حفظ و حراست از زنجیره تأمین غذا می‌تواند نتیجه‌بخش باشد. در همین حال باید دید برنامه‌های که در ایران تحت تحریم برای مقابله با این بحران در نظر گرفته شده چیست. در این زمینه معاون اول ریاست‌جمهوری به اهمیت بخش کشاورزی اشاره می‌کند و می‌گوید: «هیچ حکومتی نمی‌تواند نسبت به بخش کشاورزی بی‌تفاوت باشد و تصور کند می‌تواند نیازهای جامعه خود را از دیگر کشورها تأمین کند. ایران هم به طریق اولی نمی‌تواند نسبت به بخش کشاورزی بی‌تفاوت باشد، زیرا مسئولیت امنیت غذایی کشور بر عهده این بخش است. ما کشور پرجمعیت و با اهداف مشخص و بلند هستیم و مهم‌ترین مسأله این است که امنیت غذایی کشور تا حد زیادی تأمین شود و از ناحیه غذای مردم با فشارهای سیاسی و

آنچنانی علیه حکومت و جامعه مواجه نشویم. بخش کشاورزی ۱۹ درصد اشتغال کشور معادل چهار میلیون فرصت شغلی فعال دارد و ۱۸ تا ۲۰ درصد صادرات غیرنفتی کشور هم مربوط به این بخش است.»

جهانگیری با اشاره به حجم فشار تحریم‌ها می‌افزاید: «برخلاف ادعای آمریکایی‌ها، تحریم‌های آنها شامل کالاهای اساسی نیز می‌شود. اگر چه بر اساس تحریم‌های آنها برای خرید برخی اقلام اساسی نظیر گندم مشکلی وجود ندارد، اما برای اینکه بتوان گندم و سایر کالاهای اساسی را خریداری کرد باید پول پرداخت کنیم که به دلیل تحریم‌ها هیچ تبادل بانکی میسر نیست.» این موضوع در کنار شیوع بیماری کرونا و آثار جدی آن بر امنیت غذایی جهان، سبب می‌شود تا او اینگونه نتیجه‌گیری کند: «وزارت جهاد کشاورزی باید تولید و کشت محصولات را با تمام ظرفیت انجام دهد و تصور کند که قرار است اتفاقی در دنیای پس از کرونا رخ دهد. باید بر این موضوع تمرکز کنیم که تمام نیازهای کشور را در داخل تأمین کنیم.»

معاون اول رئیس جمهور تاکید می‌کند: «بخش کشاورزی، دامپروری و آبی‌پروری باید ضمن حفاظت از سلامت نیروی انسانی خود برنامه‌ریزی لازم را برای جلوگیری از کاهش تولید انجام دهند و تمام تمرکز خود را بر موضوع کرونا و دوران پساکرونا معطوف کند، زیرا بر اساس نظر کارشناسان بین‌المللی روابط اجتماعی، سیاسی و اقتصادی در دوران پساکرونا تغییرات فراوانی خواهد داشت.»

در همین رابطه کاظم خاوازی، سکان‌دار جدید وزارت جهاد کشاورزی از تشکیل ستاد فنی کرونا برای کاهش خسارت بخش کشاورزی خبر داده است. وزیر جهاد کشاورزی گفته: «با توجه به اینکه براساس پیش‌بینی‌ها کرونا ممکن است یک‌سالی در کشور باشد، ستاد فنی کرونا را در خصوص صادرات و موضوعات مربوطه را تشکیل خواهیم داد که با عضویت مدیرعامل بانک کشاورزی، سازمان تعاون روستایی و بخش‌های حمایتی مانند صندوق حمایت از بخش کشاورزی همراه خواهد بود و همه بخش‌های سیاست‌گذار و منابع مالی وزارتخانه را در این ستاد جمع‌بندی خواهیم کرد.» او خبر می‌دهد که با این همکاری مشترک با اصناف و اتحادیه‌ها، می‌توان منابع حمایتی را به سمتی برد که در بخش‌های کشاورزی، صنعت دام و طیور اتفاقی رخ ندهد. اهمیت بخش کشاورزی در امنیت غذایی و رشد اقتصادی کشور، تا اندازه‌ای است که سرپرست وقت وزارت جهاد کشاورزی نیز پیش‌تر، از رئیس‌جمهور تقاضا کرده بود تا امکان بازگشایی فعالیت‌های کشاورزی را فراهم کند. در عین حال عباس کشاورز اعلام کرده بود تمامی مجوزهای صادره وزارت

جهاد کشاورزی که مدت اعتبار آنها در تاریخ اول اسفندماه ۹۸ به پایان رسیده است، تا پایان اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۹ اعتبار خواهند داشت.

تأخیر در کوچ بهاره عشایر

چه بخش‌هایی بیشترین تأثیر را از بحران کرونا در بخش کشاورزی دیده‌اند؟ این شاید اولین پرسشی باشد که مطرح است.

«بیشترین فشارها در دوران کرونا بر ضعیف‌ترین اقشار جامعه نظیر حاشیه‌نشینان، روستاییان و عشایر وارد می‌شود که باید پیش‌بینی‌های لازم را برای جلوگیری از فشار بر آنها انجام دهیم که این امر برعهده وزارت جهاد کشاورزی است.» این را معاون اول رئیس‌جمهور در مراسم معارفه وزیر جهاد کشاورزی گفت.

جهانگیری با اشاره به تأثیر شیوع کرونا بر کوچ عشایر اشاره کرده و تأکید می‌کند که باید به فکر رفع این دغدغه باشیم: «یکی از دغدغه‌های فعلی جلوگیری از کوچ عشایر به دلیل پیشگیری از شیوع کروناست که این موضوع برای زندگی عشایر مشکل‌آفرین شده و وزارت جهاد کشاورزی به‌عنوان دستگاه متولی جامعه عشایر باید هر چه سریع‌تر از طریق هماهنگی و تعامل با وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی شرایط کوچ عشایر را فراهم کند بدون اینکه عوارض و تبعاتی به همراه داشته باشد.»

در همین رابطه کرمعلی قندالی، رئیس سازمان امور عشایر گفته: «بر اساس اطلاعاتی که به دست ما رسیده است از ۲۱۳ هزار خانوار عشایری کل کشور، تنها دو خانوار از عشایر کشور به بیماری کووید ۱۹ مبتلا شده‌اند که یکی از این خانوارها از عشایر خراسان شمالی و دیگری از عشایر خراسان جنوبی است که پس از تشخیص بیماری، هر دو خانواده قرنطینه شده‌اند و اطلاعاتی که از دانشگاه علوم پزشکی به ما رسیده نشان می‌دهد که یکی از آنها به‌طور کامل بهبود یافته و دیگری در شرایط مناسبی به سر می‌برد.»

قندالی با بیان اینکه موضوع لزوم مکانیزه کردن کوچ را به دولت اعلام کرده‌ایم، ادامه داد: «برای این امر ۱۰۰ میلیارد تومان اعتبار نیاز داریم. از این اعتبار برای هر خانواده ۵۰۰ هزار تومان کمک‌هزینه در نظر گرفته‌ایم تا امکان اجاره وسیله نقلیه برای کوچ را داشته باشند.»

او از احتمال تأخیر ۱۵ روزه تا یکماهه کوچ عشایر خبر داده و گفته: «برای جلوگیری از برخورد عشایر با مراکز جمعیتی، تصمیم به تأخیر در کوچ آنها و مکانیزه کردن آن (جابجایی دام با کامیون) گرفته ایم.»

احمدعلی کیخا، رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس هم در باره دیگر مشکلی که در بخش کشاورزی رخ داده، گفته: «کاهش صادرات محصولات کشاورزی از تبعات شیوع کروناست که به شدت روی فعالیت کارخانه‌ها، صنایع غذایی و به طبع آن تولیدکنندگان اثر گذاشته است. وقتی محصولات لبنی صادر نمیشود عملاً شیر فاسد میشود و تولیدکنندگان آسیب می‌بینند ممکن است این امر امروز خودش را نشان بدهد، اما در سه چهار ماه آینده چالش خواهد شد. قیمت جوجه یک روزه به ۳۰۰ تومان رسیده و بسیاری جوجه یک روزه را به دلیل کاهش تقاضا، نابود کرده‌اند.» او قیمت گوشت مرغ هم از کرونا متأثر دانسته و گفته بسیاری از واحدهای مرغداری، جوجه‌ریزی نکردند.

با توجه به چالش‌های موجود و با توجه به نزدیکی ماه مبارک رمضان، دولت می‌تواند در قالب بسته معیشتی ویژه ماه رمضان، توزیع مرغ منجمد را برای اقشار هدف انجام دهد. این کار، ضمن افزایش امکان گردش ذخایر، امنیت غذایی را نیز افزایش می‌دهد. در ماه رمضان، تقاضا برای مصرف مواد پروتئینی افزایش می‌یابد، انتظار می‌رود تقاضا برای مرغ نیز افزایش یابد. از سوی دیگر مرغ قابل انجماد بوده و برای ذخایر استراتژیک هم نگهداری می‌شود. پیشنهاد مشخص برای مرغ، اجرای خرید توافقی است. با توجه به دوره‌های جوجه‌ریزی، شوک جاری، شامل کاهش تولید، اثر خود را دو تا سه ماه دیگر آشکار می‌کند.

براساس اخبار موجود، در پی شیوع کرونا، قیمت جهانی برنج به بالاترین حد طی ۷ سال گذشته رسیده و قیمت گندم ۱۵ درصد از نیمه دوم ماه مارس افزایش یافته است. این را راشاتودی گزارش داده و نوشته خرید بالای مواد غذایی به خاطر قرنطینه‌های ناشی از ویروس کرونا باعث افزایش قیمت جهانی برنج و گندم شده است. واردکنندگان این محصولات را انبار می‌کنند در حالی که صادرکنندگان ارسال محموله‌های خود را محدود کرده‌اند. شورای بین‌المللی غلات انتظار یک افزایش سریع در تقاضا برای برنج و مواد غذایی با پایه گندم را در آینده نزدیک دارد. این در حالی است که استان‌های شمال کشور مانند گیلان و مازندران از کانون‌های شیوع این بیماری در دو ماه گذشته بوده‌اند و همین امر می‌تواند خطر افت تولید برنج در

کشور را به همراه داشته باشد، زیرا کشاورزان در اواخر اردیبهشت ماه کشت شالی را آغاز خواهند کرد. بنابراین برنامه‌ریزی و دقت عمل دولت در این زمینه ضروری است.

همچنین براساس آخرین اطلاعات موجود، صادرات اغلب محصولات کشاورزی با چالش جدی مواجه شده است. چندی پیش نایب رئیس شورای ملی زعفران خبر داد که: «به دلیل شیوع کرونا عملاً نمیتوانیم صادرات زعفران داشته باشیم. درخواستی هم برای صادرات وجود ندارد و میتوان گفت که صادرات در حال حاضر به طور کلی متوقف شده است.» غلامرضا میری گفته بازار تعطیل است و با وجودی که نرخ طلای سرخ پس از شیوع کرونا با کاهش روبرو شده، نمیتوان اکنون هم برای آن نرخ اعلام کرد. او گفته: «قبل از شیوع کرونا روزانه حداقل بین یک تا سه تن زعفران در بازار معامله میشد، اما در حال حاضر این رقم به حدود ۱۰ تا ۲۰ کیلوگرم رسیده آن هم در شرایط اضطراری که مثلاً کشاورزی به پول نیاز دارد و از واحدهای مربوطه تقاضا میکند زعفرانش را خریداری کنند.»

در این شرایط البته هیچ بخشی در حوزه کشاورزی مصون نماند. محمد صالحی، رئیس انجمن پسته ایران اخیراً گفته به دلیل شیوع کرونا و مشکلات تولید، ۷۰ درصد صادرات پسته لغو شده است و صادرات پسته به بسیاری از کشورها به صفر رسیده است. به گفته او، امسال ۲۰۰ تا ۲۲۰ هزار تن پسته تولید شده، اما حجم صادرات کاهش یافته است و ۲۵ هزار تن محصول از سال گذشته در انبارها مانده و هنوز ۱۶۰ هزار تن پسته برای صادرات وجود دارد.

دیگر مشکلی که بخش کشاورزی را متأثر کرده، کاهش تقاضای پروتئین و محصولات لبنی به سبب شایعات ناشی از نقش این خوراکی‌ها در تشدید علائم بیماری کووید۱۹ است که موجب شد بارها مسئولان بر خلاف بودن این دیدگاه تأکید کنند. این مسائل البته محدود به موارد مطروحه نیست، اما راه‌حل چه میتواند باشد؟ موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی در این زمینه گزارشی را تهیه کرده است که به بخش‌هایی از آن در این گزارش اشاره میشود. بر اساس این گزارش، پیشنهاد شده که تسهیلات و حمایت‌های بانکی از کسب و کارهای مرتبط با صنایع تبدیلی و تکمیلی این محصولات انجام شود. به‌طور مشخص در مورد برخی فرآورده‌های لبنی، قابلیت تبدیل به محصولات جانبی و سایر فرآورده‌ها مانند شیرخشک، کره، پنیر وجود دارد. افزایش وزن لاشه (مرغ و گوشت قرمز) مورد پذیرش، برای خرید توسط شرکت پشتیبانی امور دام و استفاده از ظرفیت معاملات بورس کالا

نیز پیشنهاد شده است.

حفاظت از تسهیلات بخش کشاورزی

نمی‌توان نادیده گرفت که با توجه به محدودیت‌های درآمدی دولت به دلیل هزینه‌های اضافه شده ناشی از کووید ۱۹، خطر کاهش تسهیلات تکلیفی، افزایش نرخ سود تسهیلات اعطایی به بخش کشاورزی، خروج بخش کشاورزی از اولویت پرداخت تسهیلات توسط بانک‌ها و نوسان در پرداخت سهم دولت در صندوق بیمه کشاورزی، وجود دارد. بر همین اساس هم پیشنهاد شده در اتخاذ هرگونه تصمیم برای تسهیم تسهیلات، سهم بخش کشاورزی حفظ شود.

سبدهای معیشتی برای کشاورزان بدون پوشش حمایتی

در میان کشاورزان و بهره‌برداران کشاورزی اقشاری وجود دارند که تحت پوشش هیچ صندوق بازنشستگی، حمایتی و بیمه‌ای نیستند. از این رو در این گزارش پیشنهاد شده با اعلام اسامی این افراد توسط وزارت جهاد کشاورزی به وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی، توسط دفتر امور اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی، این خانوارها نیز مشمول سبدها و مبالغ حمایتی شوند.

خط اعتباری ویژه با هدف تقویت دیپلماسی کشاورزی

برای جلوگیری از کاهش و از دست رفتن سهم ایران از بازار جهانی محصولات کشاورزی، به تقویت دیپلماسی کشاورزی نیاز است. بر همین اساس پیشنهاد شده خط ارتباطی ویژه یا سامانه‌ای بین وزارتخانه‌های تولیدی و وزارت خارجه تشکیل شود تا مشکلات پیش آمده بر سر راه تجارت که به دیپلماسی اقتصادی و رایزنی نیاز دارد، مرتفع شود.

رایزنی برای برقراری دوباره تجارت

همچنین با توجه به اینکه همسایگان به ویژه ترکمنستان اجازه ورود محموله‌های گیاهی ترانزیتی و صادراتی از ایران را نمی‌دهند، بنابراین نیاز رایزنی‌های سیاسی و مذاکرات برای ایجاد اطمینان طرف مقابل از سلامت و امنیت محموله‌های صادراتی گیاهی وجود دارد. کشورهای ترکیه و ارمنستان نیز به کامیون‌های ایرانی اجازه ورود نداده و صرفاً حمل بار توسط کامیون‌های خود آن کشورها مقدور است. بدیهی است این امر بر درآمدهای حاصل از ترانزیت ایران موثر بوده و از سوی دیگر هزینه‌های تجارت خارجی را افزایش می‌دهد که به

رایزنی‌های خارجی نیاز است. در مورد کشورهای عراق و روسیه که امکان تردد بار وجود دارد هم نیاز به ایجاد خط مستقیم ارتباط با سفرا وجود دارد، زیرا تسهیل تجارت یک ضرورت است.

خطر در کمین فصل کشت

نکته دیگری که در گزارش موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی بر روی آن دست گذاشته، متأثر شدن فصل کشت محصولات کشاورزی است. بسته بودن برخی از مرزهای مشترک با همسایگان نظیر مرز بازرگان، سبب تأخیر در واردات برخی نهاده‌های کشاورزی نظیر بذر شده است و مشکل آنجاست که با عدم تأمین به موقع بذر، امکان از دست رفتن فصل کشت وجود دارد. بنابراین توصیه کرده اعطای مجوزهای ویژه برای ضدعفونی و اطمینان طرف مقابل از سلامت محموله‌ها به کمک رایزنی‌های تجاری و سیاسی در دستور کار قرار گیرد زیرا احتمالاً می‌تواند از این تأخیر جلوگیری کند.

ضرورت ایجاد محدودیت صادراتی برای گیاهان دارویی

در این روزها عموماً با قطع صادرات محصولات کشاورزی مواجه هستیم. اتفاقی که البته در مورد گیاهان دارویی برعکس رخ داده است. با توجه به افزایش تقاضای داخل برای برخی تولیدات کشاورزی مانند گیاهان دارویی و مرکبات، ایجاد محدودیت‌های صادراتی تا زمان رفع نیاز داخل با هدف جلوگیری از کمبود عرضه و افزایش قیمت این اقلام، در نظر گرفته شده است. البته صرفاً برای برخی گیاهان دارویی و این موسسه خواستار شده تا این نوع ممنوعیت صادراتی تبدیل به عوارض صادراتی شده و به همه مرکبات و گیاهان دارویی تسری پیدا کند و در مقابل پیشنهاد داده که می‌توان در مقابل نسبت به اعطای مجوزهای ویژه هیأت دولت یا سران قوا برای تسهیل صادرات کالاهای کشاورزی مانند مجوز صادرات ۱۰ هزار تن شیرخشک به کشورهای متقاضی، بدون عوارض صادراتی، با هدف ایجاد رونق صادرات کشاورزی اندیشید.

تسریع در تصمیم‌گیری برای تخصیص ارز حمایتی

در بخشی از این گزارش بر ضرورت تعیین تکلیف ارزی برای برخی کالاهای اساسی اشاره شده است. بر این اساس، در بخش دام و طیور، محصولات گوشت قرمز، مرغ و تخم‌مرغ جزو کالاهای اساسی هستند که جلوگیری از افت تولید آن‌ها، نیازمند تأمین به موقع، کافی و اقتصادی نهاده‌های وارداتی مانند ذرت، کنجاله سویا، جو، دارو و واکسن‌های دامی است. در این زمینه دیپلماسی اقتصادی و تسهیل شرایط

گمرکی اهمیت پیدا می‌کند. البته تلاش‌هایی در راستای تجمیع مجوزها و ایجاد خط مستقیم برای رفع مشکلات واردکنندگان انجام شده است. البته تسریع در تصمیم‌گیری برای وضعیت نرخ ارز حمایتی یا نیمایی برای واردات این اقلام، اولویت دارد. در شرایط جاری، ثبات در تصمیم‌گیری و جلوگیری از هرگونه بی‌ثباتی در بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌ها، اولویت پیدا می‌کند. همچنین از استانداردها و پایانه‌های مرزی خواسته شود که موارد تعطیلی را به فوریت اطلاع‌رسانی کنند تا از حمل و حرکت کامیون‌ها و ازدحام آن‌ها در مرزها جلوگیری شود. برخی محموله‌های کالای کشاورزی دارای خطر فسادپذیری هستند.

در این گزارش همچنین به ضرورت اعطای سهمیه تماس و اینترنت رایگان به کارشناسان برای بازدید مجازی از نهالستان‌ها، باغات و مزارع کشاورزان به‌ویژه در زمان مبارزه با ملخ صحرایی هم تأکید شده است. با در نظر داشتن مواردی که به آنها اشاره شده، اهمیت توجه ویژه به بخش کشاورزی حین و پس از بحران کرونا روشن می‌شود و انتظار می‌رود دولت به همراه تمامی بخش‌های تحت پوشش خود، زمینه را برای افزایش ضریب خوداتکایی در بخش کشاورزی فراهم کند و بار آن را به تنهایی بر دوش وزارت جهاد کشاورزی نگذارد.

سرویس خبری: کشاورزی